

Nr 114.

Av herr **Nilsson, Johan**, i Malmö, rörande ett bättre tillgodoseende av kommunernas och fiskarbefolkningens intressen i fråga om saltsjöfisket.

Vid olika tillfällen har riksdagen genom särskild lagstiftning sökt förbättra fiskarbefolkningens existensförhållanden. Detta har skett efter initiativ av Kungl. Maj:t, på grund av i riksdagen väckta motioner och genom av fiskarbefolkningens föreningar gjorda framställningar. De nuvarande förhållandena å många orter synas emellertid vara så ogynnsamma för fiskets utövare, att de i hög grad påkalla en förbättring.

För att ernå ett sådant syfte torde den nuvarande lagstiftningen i många avseenden tarva en grundlig översyn. Både frågan om en för fisket mera modifierad strandägarerätt och frågan om av strandrätten oberoende fiskerätt borde i så fall upptagas till behandling.

Jordägarnas strandrätt sträcker sig med fiskerätt 180 meter ut i vattnet, räknat från 2 meters djup. Först därutån kommer den allmänna fiskerätten. På vissa kuststräckor, såsom på Skånes västkust, är fiskerätten i det stora hela fri. Detta tack vare de framstötningar, som fiskarnas egna organisationer gjort och som myndigheterna välvilligt observerat och tillrättat.

På andra ställen åter är det klen beställt med fiskarnas möjligheter att utöva sitt yrke. Många av dessa yrkesidkare ha inte ens så stor plats vid stranden som behövs för den lilla fiskeboden, medan jordägaren behärskar flera kilometer långa stränder utan att där i vissa fall bedrivs något fiske. Fisket å andra längre sträckor av stränderna kan också ha bortarrenderats till enskilda personer, varigenom de som bedriva fisket som yrke bliva avstängda från stranden.

Därtill komma de skattelagda fiskena, som också på sitt sätt hindra både fiskeutövare, allmänhet och samhällen att komma till stranden, därest ägarna av dessa bestämt hålla på sin rätt. Detta dock under förutsättning att ägare av skattelagt fiske också äger stranden. Ett exempel på motsatsen har dock under senare tiden gjort sig gällande å Skånes södra kust. Där råder nämligen för närvarande tvist om huruvida det finnes rätt till fast strand intill ett dylikt fiske. Tomtägarna bestrida denna rätt för ägaren av det skattelagda fisket. Här står sålunda två slags ägarerätt mot varandra. Ägaren av det skattelagda fisket måste ha strand, varpå han kan placera sitt fasta redskap, om han vill bedriva sitt fiske. Äger han inte sådan blir hans skattelagda fiske utan värde. Också härvidlag synes sålunda en omjustering av strandrätten vara behövlig.

Även om man i allmänhet kunde säga, att rätten till stranden vore fri, skulle i alla fall de skattelagda fiskena i betydande omfattning ligga hindrande i vägen för både fiske och strandrätt. De utgöra en kvarleva från en tid, då man privilegierade vissa på statens bekostnad. Man åberopar här »äganderätt från urminnes tider». Men med vad rätt är det svårt att förstå. Snarare är det väl staten, som kan åberopa äganderätten från urminnes tider. Före 1683, alltså under den tid då Skåne var danskt, rådde, för att ta ett exempel, kungen ensam om »Forstranden» och allt kustfiske. När Skåne blev svenskt övergick också danska kronans rätt i detta avseende till svenska staten.

Den urgamla svenska äganderätten synes sålunda icke lägga hinder för en omjustering av rätten att äga stranden. Staten och kommunerna borde där gemensamt utöva bestämmanderätten och fördela nyttjanderätten på det sätt, som bäst gagnar landets och folkets intressen. Strandäganderätten har icke allenast betydelse för ett oberoende fritt fiske. Av den beror också i vissa fall den rent kommunala utvecklingen.

Under åberopande av ovanstående tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning om och i vad mån nu gällande lag om rätt till strand och fiske skulle för saltsjöfiskets vidkommande kunna ändras dithän, att kommunernas och fiskarbefolkningens intressen blevo bättre tillgodosedda och inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 22 januari 1938.

Joh. Nilsson,
Malmö.
